

Cuprins

Capitolul I. Noțiuni introductive privind răspunderea penală a persoanei juridice	1
<i>Secțiunea 1. Noțiunea răspunderii penale a persoanei juridice</i>	<i>1</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Principiile răspunderii penale a persoanei juridice</i>	<i>6</i>
§1. Aspecte generale	6
§2. Principiul legalității răspunderii penale a persoanei juridice	8
§3. Principiul egalității de tratament. Probleme legate de angajarea răspunderii penale a anumitor categorii de persoane juridice. Imunități și discriminări	12
§4. <i>Nulla poena sine culpa</i> și compatibilitatea sa cu răspunderea penală a persoanei juridice	14
§5. Principiul caracterului personal al răspunderii penale	21
§6. <i>Non bis in idem</i> – principiul unicității răspunderii penale a persoanei juridice. Discuții privind cumulul răspunderii penale a persoanei juridice cu răspunderea penală a persoanei fizice	24
§7. Principiul individualizării răspunderii penale a persoanei juridice	28
§8. Principiul prescriptibilității răspunderii penale a persoanei juridice	31
Capitolul al II-lea. Evoluția istorică a instituției răspunderii penale a persoanei juridice	33
<i>Secțiunea 1. Aspecte introductive</i>	<i>33</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Dreptul antic</i>	<i>33</i>
<i>Secțiunea a 3-a. Dreptul roman</i>	<i>34</i>
<i>Secțiunea a 4-a. Evul Mediu</i>	<i>36</i>
<i>Secțiunea a 5-a. Evoluția istorică a instituției răspunderii penale a persoanei juridice pe filiera franceză modernă</i>	<i>39</i>

<i>Secțiunea a 6-a. Evoluția istorică a instituției răspunderii penale a persoanei juridice pe filiera anglo-saxonă modernă. Sistemul common law</i>	40
--	----

<i>Secțiunea a 7-a. Evoluția istorică a instituției răspunderii penale a persoanei juridice în dreptul penal român</i>	42
--	----

Capitolul al III-lea. Persoana juridică – subiect

activ de drept penal	57
<i>Secțiunea 1. Aspecte generale</i>	57
<i>Secțiunea a 2-a. Teorii privind existența persoanei juridice ca subiect de drept</i>	59
§1. Teoria ficțiunii	59
§2. Teoria concesiunii	61
§3. Teoria scopului	62
§4. Teoria simbolistă	63
§5. Teoria realității	64
<i>Secțiunea a 3-a. Personalitatea persoanei juridice – element fundamental al existenței sale</i>	66
<i>Secțiunea a 4-a. Tipuri de persoane juridice</i>	72
§1. Persoane juridice de drept public. Imunitatea penală a acestora	72
§2. Statul – subiect activ al infracțiunii?	85
§3. Persoane juridice de drept privat	99
§4. Persoane juridice în formare, lichidare, transformare	106
§5. Entități colective fără personalitate juridică	114
§6. Persoanele juridice străine	118

Capitolul al IV-lea. Doctrina răspunderii penale a persoanei juridice. Modele de angajare a răspunderii

<i>Secțiunea 1. Direcții de bază în dezvoltarea instituției răspunderii penale a persoanei juridice</i>	125
<i>Secțiunea a 2-a. Modele de adaptare și imitație: metode familiare de angajare a răspunderii penale a persoanelor juridice</i>	128
§1. Doctrina răspunderii penale pentru fapta altuia	129
§2. Doctrina răspunderii penale directe	130
§3. Doctrina agregăției – ideea conștiinței colective	135

<i>Secțiunea a 3-a. Modelul identității proprii separate</i> _____	141
<i>Secțiunea a 4-a. Modele holiste de angajare a răspunderii penale a persoanei juridice</i> _____	149
§1. Teoria vinovăției proactive – <i>Proactive Fault Model</i> _	150
§2. Teoria vinovăției reactive – <i>Reactive Fault Model</i> _	151
§3. Teoria adaptării continue – <i>Responsive Adjustment Model</i> _____	152
§4. Teoria ethosului – <i>Corporate Ethos Model</i> _____	153
§5. Teoria răspunderii penale constructive – <i>Constructive Corporate Liability Model</i> _____	154

Capitolul al V-lea. Condițiile răspunderii penale a persoanei juridice _____	156
<i>Secțiunea 1. Săvârșirea de către persoana juridică a unei fapte prevăzute de legea penală. Problema imputabilității fizice</i> _____	157
<i>Secțiunea a 2-a. Fapta săvârșită de persoana juridică să constituie infracțiune. Domeniul răspunderii penale a persoanei juridice</i> _____	160
<i>Secțiunea a 3-a. Persoana juridică să fi participat la săvârșirea infracțiunii în calitate de autor, instigator sau complice</i> _____	170
<i>Secțiunea a 4-a. Prezența elementului subiectiv. Dificultăți privind imputabilitatea psihică</i> _____	173
<i>Secțiunea a 5-a. Să nu fi intervenit o cauză care înlătură răspunderea penală</i> _____	178

Capitolul al VI-lea. Răspunderea membrilor organelor de conducere ale persoanei juridice _____	183
<i>Secțiunea 1. Clarificarea unor termeni</i> _____	183
<i>Secțiunea a 2-a. Răspunderea penală derivată. Inițiativă</i> _	184
<i>Secțiunea a 3-a. Răspunderea membrilor organelor de conducere ale persoanei juridice în dreptul penal român. Realități și perspective</i> _____	187
<i>Secțiunea a 4-a. Delegarea de putere – cauză exoneratoare de răspundere penală a membrilor organelor de conducere</i> _____	191

Capitolul al VII-lea. Răspunderea penală a persoanei juridice în dreptul Uniunii Europene și în dreptul internațional	202
<i>Secțiunea 1. Recomandarea R (88) 18 din 20 octombrie 1998 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind răspunderea întreprinderilor pentru săvârșirea de infracțiuni</i>	203
<i>Secțiunea a 2-a. Al doilea Protocol la Convenția privind protecția intereselor financiare ale Uniunii Europene</i>	205
<i>Secțiunea a 3-a. Acțiunile comune adoptate de Consiliul Uniunii Europene în baza art. K3 din Tratatul UE referitoare la incriminarea participării la o organizație criminală în cadrul statelor membre și la corupția în sectorul privat</i>	206
<i>Secțiunea a 4-a. Convenția pentru protecția mediului prin mijloace de drept penal, adoptată de Consiliul Europei la 4 noiembrie 1998</i>	208
<i>Secțiunea a 5-a. Convenția penală împotriva corupției</i>	209
<i>Secțiunea a 6-a. Decizii-cadru ale Consiliului Uniunii Europene privind introducerea răspunderii penale a persoanei juridice</i>	211
<i>Secțiunea a 7-a. Proiectul Corpus Juris</i>	212
<i>Secțiunea a 8-a. Convenția pentru lupta împotriva corupției funcționarilor publici străini în tranzacțiile comerciale internaționale</i>	218
<i>Secțiunea a 9-a. Convenția ONU împotriva criminalității transnaționale organizate</i>	219
<i>Secțiunea a 10-a. Convenția ONU împotriva corupției</i>	219
Bibliografie	221
Index	231